

Sygnatura akt II AKa 44/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 05 maja 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Paweł Misiak

Sędziowie: SA Piotr Feliniak (spr.)

SA Izabela Dercz

Protokolant: st. sekr. sąd. Małgorzata Kaniewska

przy udziale prokuratora Konrada Gardy

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2016 r.

sprawy E. K. z art. 148 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 16 grudnia 2015 r. sygn. akt IV K 245/14.

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. C. – Kancelaria Adwokacka w Ł. kwotę 1476 (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć) złotych, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym;
3. zwalnia oskarżoną od kosztów sądowych za postępowanie przed sądem II instancji.

SSA Paweł Misiak

SSA Piotr Feliniak SSA Izabela Dercz

II AKa 44/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 16 grudnia 2015 roku w sprawie sygn. akt IV K 245/14 E. K. została uznana za winną tego, że w dniu 17 maja 2014 roku, w Ł., zadała K. J., nożem 4 rany kłute i kłuto-cięte prawego uda, powodujące uszkodzenia mięśni uda: przywodzicieli, przywodziciela wielkiego, czworogłowego i krawieckiego, przecięcie: tętnicy żyły udowej, żyły odpiszczelowej, nerwu udowego, w wyniku czego spowodowała u pokrzywdzonego ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu, czego następstwem było wykrwawienie i zgon pokrzywdzonego, czym wyczerpała znamiona art. 156 § 1 pkt 2 i § 3 kk i za to, na podstawie art. 156 § 3 kk wymierzono jej karę 6 (sześciu) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 63 §1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono oskarżonej okres tymczasowego aresztowania od dnia 17 maja 2014 roku.

Zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. C. kwotę 1845 zł., (tysiąc osiemset czterdzieści pięć złotych) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu.

Na podstawie art. 230 § 2 kpk zwrócono S. J. dowód rzeczowy w postaci koca.

Zwolniono oskarżoną od kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa (wyrok k. 646).

Postanowieniem Sądu Okręgowego w Łodzi w tej sprawie w dniu 19 stycznia 2016 roku w przedmiocie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w wyroku na podstawie art. 105 § 1 k.p.k. orzeczono sprostować oczywistą omyłkę pisarską zawartą w komparycji wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 16 grudnia 2015 roku w sprawie IV K 245/14, w ten sposób, że w miejsce błędnie wpisanego nazwiska rodzowego matki skazanej (...) wpisać (...) (postanowienie k. 705)

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonej. Na zasadzie przepisów art. 425 §1 i 2 kpk i art. 444 kpk zaskarżył orzeczenie w całości na korzyść oskarżonego.

W oparciu o art. 427 § 2 kpk i art. 438 pkt. 2 i 3 kpk zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia,

a to przepisów art. 4 kpk, art. 5 §2 kpk, art. 7 kpk, art. 193 §1 kpk, art. 410 kpk w zw. z art. 424 § 1 kpk polegającą na:

przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów, która w niniejszej sprawie przyjęła cechy dowolnej, poprzez odmowę dania wiary wyjaśnieniom oskarżonej, przy jednoczesnym nieuprawnionym daniu wiary relacjom świadków, spośród których żaden nie był naocznym świadkiem zdarzenia,

przyjęciu ustaleń całkowicie dowolnych - z naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów - w zakresie winy oskarżonej nie znajdujących oparcia w materiale dowodowym ujawnionym podczas rozprawy głównej, a opartych jedynie na niepotwierdzonych domniemaniach faktycznych i dowodach pośrednich (poszlakach) pomimo, iż nie zostały one ustalone w sposób niewątpliwy,

naruszeniu zasady in dubio pro reo nakazującej rozstrzygać na korzyść oskarżonego wszystkie wątpliwości w zakresie ustaleń faktycznych, które powinny być dokonywane zgodnie z rzeczywistością przy uwzględnieniu wszystkich dowodów przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonej ocenianych w ich całokształcie i wzajemnym powiązaniu,

wadliwym - z naruszeniem zasady spójności i wewnętrznej niesprzeczności - sporządzeniu uzasadnienia zaskarżonego wyroku,

a w konsekwencji:

błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść orzeczenia, a polegający na nieuprawnionym przyjęciu, iż oskarżona popełniła czyn opisany w pkt 1 wyroku, podczas gdy w świetle zasad prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego, zebrany i prawidłowo oceniony materiał dowodowy w sprawie nie daje podstaw ku temu, aby przypisać oskarżonej dokonanie przywołanego powyżej czynu.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o przepisy art. 427 §1 i art. 437 §2 kpk wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie odmiennie co do istoty sprawy poprzez uniewinnienie oskarżonej od zarzucanego jej czynów, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu (apelacja k. 722-726).

Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 5 maja 2016 roku utrzymano w mocy zaskarżony wyrok. Zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. C. – Kancelaria Adwokacka w Ł. koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej

oskarżonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym. Zwolniono oskarżoną od kosztów sądowych za postępowanie przed sądem II instancji (wyrok k. 771). Wniosek o sporządzenie uzasadnienia złożył obrońca oskarżonej (k. 787).

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja jest niezasadna, a ponadto dotknięta wadami konstrukcji. Dotyczy to przede wszystkim zarzutów obrazy prawa procesowego.

W pierwszej kolejności podnieść należy, że obraza art. 4 kpk nie może być podstawą zarzutu apelacyjnego, bowiem formułuje ogólną zasadę procesową, której naruszenie może nastąpić przez obrazę konkretnych przepisów postępowania gwarantujących realizację zasady obiektywizmu (patrz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2010 roku, sygn. akt III KK 92/10, OSNwSK z 2010 roku, z. 1, poz. 775).

Należy mieć także na uwadze i to, iż nie można jednocześnie formułować zarzutu opartego na podstawach określonych w art. 7 kpk oraz 5 §2 kpk. W świetle utrwalonego orzecznictwa podnosi się, iż zarzut obrazy art. 5 §2 kpk dotyczy wtórnej dla ustaleń faktycznych płaszczyzny procedowania sądu, a zatem nie może być podnoszony jednocześnie z zarzutem obrazy art. 7 kpk (patrz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2013 roku, sygn. V KK 270/12, LEX 1293868). Ponadto wątpliwości, o których mowa w przepisie art. 5 §2 kpk, to wątpliwości pozostające już po dokonaniu prawidłowej oceny wiarygodności dowodów, które pomimo jej dokonania nie dają się usunąć (patrz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2013 roku, sygn. akt II KK 207/12, LEX 1299162). Nadto skarżący pomija, że przepis art. 5 §2 kpk wprost odnosi się do istnienia wątpliwości przy ustaleniu stanu faktycznego po stronie sądu orzekającego, a nie po stronie wywodzącej środek odwoławczy (patrz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2013 roku, sygn. akt V KK 73/13, LEX 1331404).

Ponadto podkreślić należy, iż uzasadnienie zaskarżonego wyroku w pełni respektuje zasady określone w art. 424 kpk. Obraza tego przepisu nigdy nie jest naruszeniem prawa procesowego mającym wpływ na treść orzeczenia, bowiem do sporządzenia uzasadnienia dochodzi po wydaniu wyroku (patrz wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 kwietnia 2013 roku, sygn. akt II AKa 95/13, LEX 1312112). Procedując w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy dokonał właściwej, albowiem nie naruszającej żadnych reguł obowiązującej procedury karnej oceny zebranych dowodów, w oparciu o prawidłową ocenę materiału dowodowego poczynił właściwe ustalenia w sferze faktów, nadał im odpowiednią kwalifikację prawno - karną, a w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku odniósł się do ujawnionych dowodów i okoliczności sprawy.

Przypomnieć należy także, iż przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną reguły z art. 7 kpk, jeżeli jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy, stanowi wyraz rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oraz jest zgodne ze wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, a nadto zostało wyczerpująco i logicznie uargumentowane w uzasadnieniu wyroku (patrz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2012 r., sygn. akt III KK 298/12, LEX 1232292).

Niezależnie jednak od powyższego należy wskazać, iż skarżący pomija całą argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia i eksponuje wyłącznie fakt, iż żaden dowód w sposób bezpośredni nie wskazuje na sprawstwo oskarżonej.

Sąd I instancji ustalając stan faktyczny oparł się na zeznaniach świadków i opiniach biegłych oraz w niewielkim zakresie na wyjaśnieniach oskarżonej. Sąd meriti wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, które wyjaśnienia oskarżonej uznał za wiarygodne.

Nie można w związku z powyższym więc mówić, iż w przedmiotowej sprawie, istnieją okoliczności budzące wątpliwości co do sprawstwa oskarżonej. Sąd Okręgowy odwołał się do zeznań sąsiadów stron, które to dowody wzajemnie się potwierdzają. K. N. wskazała, iż sąsiedzi mówili, że E. K. chwaliła się, że zabiła pokrzywdzonego (k. 9 uzasadnienia). Niezaprzeczalny jest fakt, iż oskarżona była zła na pokrzywdzonego i dlatego chciała mu wyrządzić krzywdę. Ponadto

wcześniej, jak i w dniu zdarzenia, oskarżona groziła pokrzywdzonemu śmiercią, co zostało potwierdzone przez A. S., B. A. i G. W. oraz pośrednio przez W. K., B. N., T. D. i J. M. (k. 4 uzasadnienia). Ponadto sama oskarżona przyznała się, iż uszkodziła drzwi do mieszkania pokrzywdzonego, gdy ten nie chciał wpuścić jej do środka. Z zeznań świadków wynika również, iż E. K. była agresywna. Sąd Okręgowy nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonej co do całego przebiegu krytycznego dnia. Z zeznań świadka Ł. Z. wynika, iż w tego dnia około godziny 10 on był w mieszkaniu pokrzywdzonego, z którym wypił piwo, a nie jak twierdziła oskarżona, udali się razem z pokrzywdzonym do jej mieszkania. W sprzeczności z zeznaniami G. W. pozostają także wyjaśnienia E. K. co do godziny powrotu pokrzywdzonego do swojego domu. Nadto co do wydarzeń z godziny około 16-17, A. S. zeznał, iż słyszał awanturę. Fakt, że oskarżona ubliżała K. J. potwierdziły również zeznania świadka M. Ś..

Świadek D. K. wskazał, że gdy wracał ze sklepu oskarżona poinformowała go, iż: „trup jest w mieszkaniu”. Zeznał on, iż poszedł tam z oskarżoną. Podczas wizyty nie dotykała ona denata i opuściła mieszkanie wraz z nim. Jak wskazano w uzasadnieniu, z opinii z k. 268-285 wynika jednak, iż krew pokrzywdzonego ujawniono nie tylko na nożu, ale także na bucie należącym do oskarżonej. Cechy profilu DNA pokrzywdzonego znaleziono pod paznokciami E. K.. Jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy dowody te prowadzą do wniosku, iż oskarżona musiała mieć kontakt z krwią pokrzywdzonego wcześniej. Co więcej, zachowanie po zatrzymaniu przez policję wskazuje, iż starała się ona zetrzeć ślady krwi z rąk, ponieważ posunęła się nawet do ich zlizywania.

Mając powyższe na uwadze, sąd I instancji za niewiarygodne uznał stwierdzenie oskarżonej, iż gdy weszła do mieszkania pokrzywdzony był już martwy i przyjęto, iż to oskarżona zadała K. J. nożem 4 rany klute i kluto cięte w prawe udo. Podkreślono jednak, iż wszystkie zadane nożem rany godziły ze średnią siłą oraz nie zostały zadane w newralgiczne części ciała jak głowa, szyja czy klatka piersiowa, a jedynie w udo. Zarówno więc siła ciosów, jak nade wszystko, miejsce ich zadania wskazują, że oskarżona nie działała z zamiarem uśmiercenia pokrzywdzonego.

Zatem, jak słusznie wskazał sąd meriti, nie ma podstawy do przyjęcia, iż działała ona z zamiarem pozbawienia życia pokrzywdzonego.

Jako całkowicie niezasadne jawią się także podnoszone przez obrońcę oskarżonego zarzuty dotyczące naruszenia art. 193 §1 kpk, gdyż zasięgnięto opinii biegłych do stwierdzenia okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Biegła psycholog i psychiatry, zbadali oskarżoną, zapoznali się z opinią psychologiczną oraz aktami spraw. Eksperci zbadali ślady zabezpieczone na miejscu zdarzenia, medycyny przeprowadzili sekcje zwłok pokrzywdzonego. Biegły z zakresu poligrafii zadał oskarżonej pytania kontrolne, zbadał nieświadome reakcje jej organizmu.

Co do podnoszonego zarzutu o nieprawidłowościach przy zabezpieczeniu materiału dowodowego, to sam skarżący przyjmuje, iż na obecnym etapie przywołany koc nie mógł z przyczyn opisanych w uzasadnieniu apelacji, stanowić dowodu w sprawie.

Powyższe wskazuje więc na to, iż apelacja ma niepodlegający uwzględnieniu charakter polemiki z przywołanymi ustaleniami i ocenami Sądu Okręgowego.

Związane jest to przede wszystkim z faktem, iż skarżący wywodząc środek odwoławczy, oparł go na założeniu, iż wyjaśnienia oskarżonej stanowią wiarygodne źródło do dokonywania ustaleń faktycznych (k. 724 – uzasadnienia apelacji). Jest to założenie nieuprawnione w świetle uwag poczynionych powyżej, ale także z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Zauważyć należy także, iż skarżący nie wykazał, aby ocena tego źródła dowodowego dokonana przez Sąd Okręgowy przekroczyła granice określone w art. 7 kpk.

Ponadto sąd pragnie przypomnieć skarżącemu, iż dokonanie oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w sposób odmienny od oczekiwań stron procesowych nie stanowi naruszenia przepisów art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. (zob. np. postanowienie SN z dnia 19 lutego 2014 r., II KK 17/14, LEX nr 1425048).

W ocenie Sądu Apelacyjnego, analiza treści zapadłego rozstrzygnięcia w kontekście jego pisemnych motywów, dowodów zgromadzonych w sprawie i ujawnionych w toku postępowania wskazuje, iż zaskarżony wyrok, wbrew treści zarzutów zawartych w wywiedzionej skardze apelacyjnej wszystkie powyższe kryteria spełnia, a więc pozostaje pod ochroną reguły wyrażonej w art. 7 kpk.

Każdy fakt i okoliczności, mające znaczenie w sprawie, zostały przez sąd orzekający uwzględnione, ocenione i znalazły odpowiednie odzwierciedlenie w pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia. Ustalenia sądu znajdują oparcie w przywołanych dowodach, zaś ocena źródeł dowodowych jest kompleksowa i wszechstronna i nie nosi zarzuconych cech dowolności, o których pisze w swojej apelacji obrońca oskarżonej. Argumentacja Sądu Okręgowego jest wyczerpująca.

W przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy, wymierzając karę, przedstawił okoliczności łagodzące oraz obciążające i doszedł do jednoznacznego przekonania, iż w wypadku czynu jakiego dopuściła się oskarżona na osobie pokrzywdzonego, karą adekwatną może być tylko kara w orzeczonych rozmiarach. Okoliczności do których w swej apelacji odwołuje się obrońca oskarżonej, nie miały wpływu na powyższą ocenę i nie mogły doprowadzić do zmiany wyroku w zakresie wymierzonej oskarżonej kary. Skarżący nie wykazał więc, aby zainstniała przesłanka, o której mowa w art. 438 pkt 4 kpk.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji wyroku.

O kosztach obrony z urzędu rozstrzygnięto przy uwzględnieniu nakładu pracy obrońcy oraz obowiązujących w tym zakresie stawek.

Zwolniono oskarżoną od obowiązku uiszczenia kosztów związanych z postępowaniem odwoławczym, z uwagi na fakt, iż spełnione zostały przesłanki, o których mowa w art. 624 §1 kpk.